

ПАВЕЛЪ СПАСОБЪ.

Островъ Питкернъ.

Колко често сме готови да признаемъ, че много пороци сж неизличими, защото вървятъ отъ родъ въ родъ, по единъ страшенъ и неизмѣненъ законъ: наследственостъта! Но никога не се опитваме да изследваме правдивостъта на горното твърдение, макаръ по нѣкога по навикъ да го отричаме.

*

Островътъ Питкернъ се намира въ една безбрѣжна водна пустиня — въ Великия Тихи Океанъ. На хиляди мили той нѣма нито единъ съседъ и рѣдко смѣлъ корабъ го посещава, тъй забравенъ и отчужденъ отъ свѣта. Той не е голѣмъ, скалистъ, съ малко растителностъ, съ едва 8 километра обиколка. Населението му е малко и посещава вкупомъ всѣки гостенинъ — корабъ за да му се нарадва и да му благодари.

*

Въ 1788 година единъ малъкъ английски воененъ корабъ попадналъ съ научна мисия въ Великия Океанъ и трѣбвало да събира семена на хлѣбното дърво и да ги пренесе въ Индия. Походътъ е билъ пѣленъ съ приключения, но тукъ ще е достатъчно да се упомене, че на 28. априлъ 1789 година, екипажътъ му се разбунтувалъ и подъ началството на първия офицеръ, Флетчеръ Кристіанъ, завладѣлъ кораба. Една наказателна експедиция намѣрила по-късно бунтовниците и жестоко се разправила съ тѣхъ. Деветъ души, обаче, между тѣхъ и Кристіанъ, успѣли да избѣгатъ съ воения корабъ и вземайки нѣколко жени и мъже туземци отъ Островъ Таити се укрили на острова Питкернъ, който изглежда е билъ известенъ отъ преди на Кристіанъ. Островътъ е билъ пустъ дотогава. Бунтовниците слѣзли на брѣга и запалили кораба, за да не могатъ вече никога да се върнатъ. Бѣлитѣ съ своитѣ чернокожи жени започнали единъ, пѣленъ съ най-грозни престѣпления и диви пороци, животъ, въпреки своята малобройностъ. Една утринъ бунтовниците дочули туземкитѣ да пѣятъ:

„Защо черния мжжъ точи брадвата си?
„Защото ще убие бѣлитѣ“.

и оттогава почва една дива война. Бѣлитѣ побеждаватъ въ тая борба на животъ и смъртъ бѣль срещу черъ, мжжъ срещу жена. Оставатъ живи само 4 бѣли, — трима матрози и единъ кадетъ — и едно тъмнокожо потомство: дѣцата на убититѣ. Единиятъ отъ четирмата, на име — Макъ Кой, умира въ *Delirium tremens*. Отъ единъ желѣзенъ казанъ той си направилъ дестилаторъ и си варѣлъ една силна отровна ракия отъ разни бурени. Единъ день той си вързалъ единъ камъкъ на шията и скочилъ отъ най-високата скала въ морето. Неговия близъкъ другаръ билъ убитъ отъ засада отъ другитѣ двама. И всичко това далеко, неизвестно никому.

Едва въ 1808 минава единъ американски корабъ и спира на брѣга, защото капитанътъ видѣлъ признаци на населеностъ. И какво е открилъ — единъ адъ, обитаванъ отъ едно ужасно племе — плодъ на бели пирати и черни канибали?

— Не, той намира единъ древнохристиянски рай, единъ видъ недѣлно училище средъ Океана, подъ патриархата на единъ бѣловласъ европеецъ, — последния отъ бунтовницитѣ.

Никога грѣховния свѣтъ не е преживѣлъ подобно събитие. Единъ день въ двамата убийци заговорила съвестъта и тѣ решаватъ да водятъ другъ животъ. И ето вече цѣлъ вѣкъ корабни капитани и мисионери, които посещаватъ Питкернъ, се очудватъ на чистотата и строгостъта на нравитѣ въ тая миниатюрна община. Подъ водителството на единъ ненаказанъ морски разбойникъ се е развило едно скромно общежитие на пѣящи химни деца на природата, за които не сж примамливи и до днесъ страститѣ и суетнитѣ грижи на модерния човѣкъ. Днесъ тамъ живѣятъ 165 души, потомци на порочнитѣ потомци и се казватъ въ повечето случаи Кристианъ или Махъ Кой. Въпреки, че отъ 1838 година островъ Питкернъ принадлежи на Англия, тамъ има пълно демократично републиканско самоуправление и тамъ сж дадени най напредъ всички права на женитѣ.

Населението има свой собственъ езикъ, смѣсъ отъ Английски и Малайски, но всички владеятъ литературния Анаглийски езикъ, и то много прецизно. Тѣ не взематъ пари отъ посещавашитѣ ги пжтници, но за една добра дума ги отрупватъ съ плодове и ржчни издѣлия. Тѣ нѣматъ монети. За тѣхъ пари не сжществуватъ. Всички работятъ и си помагатъ единъ други безъ да зачитатъ труда си. Тѣ не служатъ войници. Тѣ сж всички примѣрни и най-добри християни. Иматъ си единъ магистратъ и парламентъ съ 7 депутата. Тѣ не търпятъ алксхолъ въ острова — първата забранна държава! Тѣ не пушатъ тютюнь. Тѣ сж високо добродетелни. Единъ Макъ Кой — потомъкъ на пияницата — веднажъ въ 1866 година доброволно се качилъ на единъ горящъ корабъ за да го изведе отъ подводни скали. Една отъ новелитѣ на Джекъ Лондонъ (известенъ американски писателъ) се нарича „семето на Макъ Кой“ описва тая истинска случка,

Съ една дума, тѣ сж твърде добри за днешния свѣтъ.

Само че все пакъ малко дегенерирани. Отъ време на време се срещатъ мало-умни. Още и всички сж по наследство болни отъ една венерическа болестъ, която обаче не имъ много пречи, а напротивъ ги държи сплотени: тѣ не могатъ поради това да се преселватъ и рѣдко се заселва нѣкой при тѣхъ.

Ето истината: За тѣлото наследствеността е страшенъ и неизмененъ бичъ, но за духътъ — никога!
